

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0419U002969

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-06-2019

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Полуктова Анастасія Юріївна

2. Poluektova Anastasiia Yu.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 10.02.01

Назва наукової спеціальності: Українська мова

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 11-06-2019

Спеціальність за освітою: Українська мова і література

Місце роботи здобувача: Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Код за ЄДРПОУ: 23623471

Місцезнаходження: вул. 68 Десантників, 10, м. Миколаїв, Миколаївський р-н., Миколаївська обл., 54003, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.172.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні

Код за ЄДРПОУ: 05416998

Місцезнаходження: вул. Грушевського, 4, м. Київ, Київ, 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Код за ЄДРПОУ: 23623471

Місцезнаходження: вул. 68 Десантників, 10, м. Миколаїв, Миколаївський р-н., Миколаївська обл., 54003, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 16.41

Тема дисертації:

1. Акцентні відмінності іменних частин мови та прислівників у виданні «Граматики» М. Смотрицького 1619 р. (Єв'є) порівняно з виданням 1648 р. (Москва)
2. The Accent Differences of Nominal Parts of Speech and Adverbs in the Edition of "Grammar" by M. Smotrytskyi of 1619 (Evie) in comparison with the Edition of 1648 (Moscow)

Реферат:

1. Об'єкт: наголошування іменних частин мови і прислівників в українському та московському виданнях «Граматики» М. Смотрицького 1619 та 1648 рр. Мета: виявити акцентні відмінності в однакових за змістом текстах «Граматики» М. Смотрицького українського (1619 р.) та московського (1648 р.) видань, пояснити їх, визначити, наскільки наголошування досліджуваних слів відповідає староукраїнській акцентній системі першої половини XVII ст. Методи: порівняльно-історичний, описовий, зіставний; кількісно-статистичний прийом. Наукова новизна: уперше проведено зіставний аналіз наголошення слів українського (1619 р.) і московського (1648 р.) видань «Граматики» М. Смотрицького; виявлено, систематизовано та проаналізовано весь комплекс акцентних відмінностей іменних частин мови та прислівників у «Граматичі» М. Смотрицького

1619, 1648 pp. у зіставленні з іншими граматиками і пам'ятками XIV–XVIII ст.; удосконалено методику дослідження акцентних відмінностей у тотожних за змістом українському та московському виданнях тієї самої пам'ятки; підтверджено існування проблеми трансформації тотожних за змістом пам'яток українського та московського видань; з'ясовано причини відповідності чи невідповідності наголошування слів у «Граматиці» М. Смотрицького 1619 р. староукраїнській акцентній системі першої половини XVII ст.; встановлено, що переважна більшість слів українського видання «Граматики» відбиває саме староукраїнський наголос зазначеного періоду, відмінний від староросійського. Практична цінність: Результати, отримані в підсумку дослідження, можна використати для написання підручників, посібників, монографій з історії українського наголосу, під час укладання словника староукраїнських наголосів, для порівняльно-історичного й типологічного вивчення акцентних систем слов'янських мов. Фактичний матеріал можна застосувати під час викладання курсу історії української мови, спецкурсів та спецсемінірів з історичної акцентології української мови, порівняльно-історичної акцентології східнослов'янських мов. Розробленою спеціальною методикою можна послуговуватися під час аналізу акцентних розбіжностей в ідентичних за змістом текстах. З її допомогою можна проаналізувати еволюцію акцентуації досліджуваного слова (словоформи) від пізньопраслов'янського до сучасного періоду.

2. Object: accent differences in such nominal parts of speech as nouns, pronouns, adjectives, numerals and also adverbs in the absolutely similar in the terms of contents texts of Ukrainian and Moscow editions of M. Smotrytskyi's "Grammar" dated 1619 and 1648. Objective: comparison of words stressing of mentioned parts of speech in two documents, printed in Vievis (1619) and Moscow (1648); detecting of accent differences; exploration of Proto-Slavic accentuation of the analyzed lexical units (word forms) and comparing of it with the stresses in the chosen printed documents; defining if word stresses under analysis correspond with Old Ukrainian natural pronunciation or not. Methods: comparative–historical, descriptive, quantitative analysis. Scientific novelty: for the first time performed the comparative analysis of word stressing in Ukrainian (1619) and Moscow (1648) editions of "Grammar" by M. Smotrytskyi; detected, systematized and analyzed the whole complex of differences and peculiarities in the stressing of nominal parts of speech and adverbs in "Grammar" (1619, 1648) by M. Smotrytskyi, grammar works and documents of 16th–18th centuries; improved the procedure of analysis of accent differences in the Ukrainian and Russian editions of the same documents with the identical contents; confirmed the existence of an issue concerning transformation of the documents of the similar contents of Ukrainian and Moscow editions; discovered the reasons of correspondence or disconformity of word stressing between M. Smotrytskyi's "Grammar" (1619) and Old Ukrainian accent system of the 1st half of 17th century; established that the majority of words from the Ukrainian edition of "Grammar" does depict the Old Ukrainian stress of the mentioned period which was different from the Old Russian one. Practical value: Gained results could be used for the creation of course books, guide–books, monographs in history of Ukrainian stress, during construction of vocabulary of Old Ukrainian stresses, for the comparative, historic and typology study of stress systems of Slavic languages. Factual evidence could be applied during teaching of Ukrainian language history, special courses and workshops in historic accentology of Ukrainian language, comparative–historic accentology of Eastern Slavonic languages. Developed special procedure could be used during investigation of accent differences of texts with the same contents.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пономаренко Сергій Сергійович

2. Ponomarenko Serhij S.

Кваліфікація: к. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Винницький Василь Михайлович

2. Vynnytskyi Vasyl M.

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зинякова Анжеліка Анатоліївна

2. Zyniakova Anzhelika A.

Кваліфікація: к. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Півторак Григорій Петрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Півторак Григорій Петрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.